

Lesson 65

Pananambal mabalakatanin

Markus 1,2

Assalamu alaikum me' bagayku mapakalehin. Tiya' ku katakdilan we' Tuhanin magaka-aka si ka'am. Iye Tuhan po'on kasanyanganin. Kabaya'nnen, we' kēmon me' a'ahin tasabutde duk maglilla' nuhut lān bakas minemesnen, supaya a'ahin makajari kinimmatan bentel we' ne duk supaya siye sinakup dem kasanyanganne te'edin salama-lama. Sinna kami we' makajari kami magpakale balik si ka'am ellew inin programabi inēnan “*Lānin duk a'ahin manjari bentel si matahan Tuhan*”.

Me' ekkahin ka'am, kata'uhanbi ne we' magistadi kite bi kuwe'itu amban dem Kitab Injil. Dem Kitab inin inakahan kite me' aka-aka hāp sabab AlMasihin pitu si dunya supaya paluwasne me' manusiya'in amban antanan Nakura' Seyitanin duk dusehin. Si lesson dehelluhin tabatsate bi we' Isa AlMasi nagna' ne pī si me' kaluma'an **magtolo'** si me' a'a mabanesin duk **magpakewuli'** me' bayu'-bayu'an saki me' a'ahin. Bantu ne ēnnen dem kēmon lahat.

Ellew inin pala'us ne kite bi pakale si istori Isa AlMasihin supaya kitete bi we' **panolo'nen duk hinangannen** seddili manamal amban kēmon madehellu amban iyehin. Bang si Isa, ga' niya' andane, ga' niya' luma'ne, atawa alata'ne. Ga' niya' epangne. Dembuwa' hadja ma'importe si iyehin: ngahinang kabaya'an Mamapitu iyehin, ngubus hinang bakas dina'ak we' Tuhan si iyehin.

Dem Kitab Injil jūd sinulat we' si Markus, kapitulu dembuwa', pa'inne:

(Markus 1) ²¹ *Hap pī disi Isa si puweblo Kapernaum. Pag ta'abut ellew Sabtu', ellew li'i me' Yahudihin, hap pī si Isa si langgal magusihat si me' a'ahin.* ²² *Ulali' me' a'ahin pag kalede usihatnen. Pegge' magbidda' te'ed usihat si Isahn duk usihat me' guru si sara' āgamahin. Pegge' tege balakat si Isa bang iye missā.* ²³ *Manjari niya' padiyalem pī dem langgal a'a pasayeden seyitan.* ²⁴ *Magkilahap iye, pa'inne, "Da'a kami sasewun, Isa, a'a Nasaret. Ga' niya' lamudnu si kami. Pitu ke kew maka'atan kami? Kata'uhanku du bang sine kew. Ka'u dembuwa' buwa' masutsi mapitu amban Tuhanin."* ²⁵ *Saguwa' inamāhan we' si Isa seyitanin. Pa'inne, "Da'a kew mabehe. Paguwa' kew amban a'a iyan."* ²⁶ *Manjari magpaspadan we' seyitanin a'ahin duk pag ubus*

seyitanin magkilahap, paguwa' ne iye amban a'ahin. ²⁷ *Bengngangan me' a'ahin kēmon, hangkan magtilew-tilew siye, pa'inde, "Ine ente' inin? Tolo' ba'ahu hep inin. Tege kapatut iye nganda'ak bisaan me' seyitanin, duk tuhutde panganda'akannen."* ²⁸ *Manjari kabantuhanne magtawus bawag si kēmon kalahat-lahatan la'i si lahat Jalil.*

Panolo' si Isahin seddili manamal amban panolo' me' guru si sara' āgamahin. Kēmon mapakale pu si Isa si me' langgalin bengngangan manamal si me' bissānen pegge' panolo'ne siyehin tege kapatut amban me' gurude si sara' āgamahin.

Kata'uhanbi ne sabab **me' guru si sara' āgama**. Subey pahātide Kitab Tawratin, Kitab Jabur duk me' Sulat me' Kanabihanin. Saguwa' me' ekkahin siye ga'i siye tantu ta'u magpahāti me' Sulat me' Kanabihanin, pegge' bisaan du siye, ga'i du tantu tasabutde me' sulat miya'an! Kata'uhande kēmon bang ine panganda'akan āgamaden duk me' addat kapapu'anden, saguwa' ga'i kata'uhande Lapal Tuhanin. Me' guru āgama inin pahadjede Tuhanin duk behede, saguwa' ga'i siye malasa si Lapalnen. Hangkan, pag pī si Isa si me' langgalde duk balakatan pagpahātine Lapal Tuhanin duk pasti' pagpahātin - bu si Isa ga' bakas ngadji' si me' iskulande āgamahin - iya' siye manamal. Bu pesōng pe, me' a'a si me' langgalin bengngangan sabab me' bissā duk hinangan si Isahin duk magtilew-tinilew siye, pa'inde, "Sine iye? Amban panolo'ne ba'ahu inin? Amban kapatutne magtolo' sa inin. Da'akne bisaan me' seyitanin duk tuhutde panganda'akannen! Ga' pe kite bakas ngite epang inin! Ga' niya' bakas magtolo' kuwe' a'a inin! Ga' niya' bakas maghinang hinangan kuwe' iyehin!"

Bugtu', kemuwe ellew magduse Apu' Adam ngeregse' ellew panagna' si Isa maghinang hinangan meke'ulali'in, ga' niya' takite me' a'ahin a'a tege balakat kuwe' si Isahin. Saguwa' kuwe'itu ngite ne siye a'a ta'u missā bisaan de tegting ubus bu lahi ne seyitanin duk Nakura'den! Luwal du AlMasi mapitu amban surga'in maghinang sa miya'anin! Takalebi ke bang ine pina'in a'a pasayeden seyitan pu si Isahin? Magkilahap iye, pa'inne, "Da'a kami sasewun, Isa, a'a Nasaret. Ga' niya' lamudnu si kami. Pitu ke kew maka'atan kami? **Kata'uhanku du bang sine kew. Ka'u dambuwa'-buwa' masutsi mapitu amban Tuhanin.**" Kata'uhan me' seyitanin te'ed bang amban si Isa duk bang sine iye. Saguwa' me' a'a ma'ekkahin ga' kata'uhande bang sine te'ed si Isa. Me' seyitanin duk Nakura'den tinalew te'ed pu si Isa, pegge' kata'uhande du we' iye Lapalin, duk pinapanjari we' Lapal inin amban panganda'akan Tuhanin dunya duk langit tagna'in. Kata'uhande du we' si Isa, iye Masutsihin tege kapatut ngalakasan siye dem ebbut narka' salama-lamahin! Hangkan migpid siye hawal talewden bang magkesuwa' siye duk si Isa.

Na, pala'us ne kite bi matsa dem kapitulu dembuwa'. Pina'in dem Kitab:

(Markus 1) ²⁹ *Puwas miya'an, paluwas si Isa amban langgal duk pī iye padiyalem si luma' disi Simon duk Andariyas. Magtuhut iye duk si Yakub duk Yahiya.* ³⁰ *Mato'a si Simon dendehin pabāk la'i ilemmun. Manjari magtawus akahan me' a'a mala'ihin si Isa sababne.* ³¹ *Hap pī si Isa duk inantanan we' ne tangan dendehin bu pinakuwat we' ne. Manjari kawuli'an ne iye. Ubus pinakan siye we' ne.* ³² *Pag seddep ne ellewin, bino'o we' me' a'ahin pī pu si Isa sasuku masakihin duk me' a'a pasayeden we' seyitanin.* ³³ *Duk me' a'a puweblo miya'an, magtipun si luwasan luma' miya'an.* ³⁴ *Ekka a'a tege saki bayu'-bayu'an pinakawuli' we' si Isa duk ekka isab me' seyitan pinaluwas we' ne. Ga'i dina'ak we' ne me' seyitanin mabehe pegge' asal kata'uhande bang sine si Isa.* ³⁵ *Pag sasumu subu-subu pe te'ed, donga' si Isa duk paluwas iye amban luma'.* *Tahala' iye amban puweblo hap pī si lugal ga' niya' a'ane duk missā iye la'i si Tuhan.* ³⁶ *Manjari, pegge' ga' iye la'i si luma', piniha iye we' disi Simon.* ³⁷ *Pag takasuwa'de ne iye, pa'inde si iye, "I la'i me' a'ahin kēmon miha ka'u."* ³⁸ *Pa'in si Isa si siye, "Sūng kite bi pī si me' kaluma'an seddili matapitin duk ku makapagusihat isab la'i. Pegge' iye hep inin akaku mapitu si dunyahin."* ³⁹ *Manjari hap pī ne si Isa si kēmon kalahatan si Jalil. Magmahalayak iye dem me' kalanggal-langgalande duk magpaluwas iye me' seyitan amban me' a'a.* ⁴⁰ *Manjari niya' pī pu si Isa dembuwa' a'a inipul. Nengge a'a inin duk tu'utne magpadiyawa' pu si Isa duk pabuyu' te'ed, pa'inne,* ⁴¹ *"Bang kew mabaya' tapakawuli'nu ku."* ⁴² *Ma'ase' te'ed si Isa si iye. Pinasōng we' ne tanganner duk inantan we' ne a'a inipulin duk pa'inne, "Asal mabaya' ku. Kawuli'an ne kew."* ⁴³ *Magtawus ipulnen tahala' duk kawuli'an ne iye.*

Sa miya'an pinakawuli' we' si Isa a'a tege saki bayu'-bayu'anin duk pakitehanne **ase'nen** si me' manusiya'in, pegge' lamma siye duk ga'i siye ta'u nabang dide, kuwe' bili-bili ga' niya' ngipatne. Saguwa' niya' pe isab jān seddili hangkan ekka hinang si Isa hinangan meke'ulali'. Magpakawuli' si Isa kēmon bayu'-bayu'an saki duk patahala'ne me' seyitanin supaya niya' purebane si me' manusiya'in we' iye AlMasihin bakas pananggup we' Tuhan palabey amban me' nabihin masa awwalleye pe. Upama, bakas tabatsate bi ne we' Nabi Shi'ya nulat bang ine mapalabeyin bang tekka AlMasihin. Sulatne inin hatusan tahun dehelli amban inanakan si Isa, pa'inne, "Waktu iyan makakite ne mapessekin duk makakale ne mabisuhin. Mapengka'in palaksu du kuwe' payew, duk ma'umewin maglingan hawal kēgden!" (Shi'ya 53:5,6) Si me' bissā inin inaka we' Nabi Shi'ya we' AlMasihin maghinang iyan hinangan

meke'ulali' ga' niya' bakas mekehinangne. Bakas tabatsate ne we' Nabi Musa duk Nabi Iliyas inurungan kata'u we' Tuhanin maghinang hinangan meke'ulali'. Saguwa' me' hinangan meke'ulali' hininang we' me' duwe nabi iyan kulang du bang pinagsali' duk me' hinangan meke'ulali' hininang we' AlMasihin. Inin du isab, bang Nabi Musa duk Nabi Iliyas ga' niya' di balakatde maghinang me' hinangan meke'ulali'. Saguwa' bang Isa AlMasi la'i du si iye balakat Tuhanin, pegge' asal iye du balakat Tuhanin!

Pala'us ne kite bi matsa amban dem Kitab Injil sinulat we' si Markus, kapitulu duwe. Pina'in la'i:

(Markus 2) ¹ *Palabey bang piye ellew, balik si Isa pī si puweblo Kapernaum. Ta'aka we' la'i iye si dembuwa' luma'.* ² *Ekka me' a'a patipun pī si luma' pala'ihan si Isa miya'an. Hangkan ga' ne niya' kasiguwehande, bisan pe si behe gawang. Minahalayak we' si Isa lapal Tuhanin si siye.* ³ *Manjari niya' bino'o pī si iye a'a saki pinagtanggungan we' ampat a'a. A'a masaki miya'an matey barannen.* ⁴ *Pegge' ga'i siye tumapit pu si Isa hawal ekka a'ahin, manjari ilarakan we' de sapew madatag si atag kōk si Isahin. Pag ubus ne siye ngahinang pamalānan, pinatuntun we' de a'a masakihin diyata' tanggungannen.* ⁵ *Pag takite si Isa we' sandel te'ed siye si iye, pa'inne si a'a mamatey barannen, "Bagay, ta'ampun ne me' dusenun."* ⁶ *Saguwa' niya' magtingkolo' la'i me' guru si sara' āgama. Ngutu'-ngutu' siye dem ateyde pegge' missā si Isa sa i!.* ⁷ *"Uy!" pa'inde. "Missā iye kuwe' Tuhanin iye. Sine maka'ampun dusehin bang duma'in dembuwa'-buwa' Tuhan."* ⁸ *Magtawus kata'uhan si Isa bang ine pinikilden duk pa'inne si siye, "We'ey ka'am magtilew-tilew sa iyan dem ateybi?* ⁹ *Ine mamurahin, binissā si a'a mamatey baranne inin, 'Inampun ne dusenun,' atawa 'Donga' kew, bo'ohun pabākannun bu nu ne lumengangan.'* ¹⁰ *Pakole'ku a'a inin supaya kata'uhanbi we' aku, Anak Manusiya'in [hātin AlMasihin], tege kapatut tu'u si dunya ngampun duse."* ¹¹ *Manjari pa'in si Isa si a'a mamatey barannen, "Donga' kew, bo'ohun pabākannun bu nu ne hap luma'."* ¹² *Manjari donga' a'a masakihin duk magtawus eddo'ne pabākannen duk pabukut iye si pagmatahande kēmon. Bengngangan me' a'ahin kēmon. Pinudji we' de Tuhanin, pa'inde, "Ga' te'ed kite bi bakas ngite sa inin."*

Si istori inin kitete we' balakat si Isahin duma'in hadja sarang pagpakole' baran a'a masakihin, saguwa' niya' isab balakatne magpakole' atey a'a dusehan! Si Isa, Pananambal mabalakatanin, kata'uhanne we' problema hadje manamalan si a'a mamatey baranne miya'an duma'in we' ga'i usa' bettisnen, saguwa' **duse** diyalem ateynen. Iye jānnen hangkan pa'in si Isa dahu' si iye, "Bagay, ta'ampun ne me' dusenun."

Ine tapikil me' guru si sara' āgamahin pag tina'at inin we' si Isa? Pa'inde diyalem ateyde, "Kupul binissā si Isahin! Ga' niya' maka'ampun duse bang duma'in dembuwa'-buwa' Tuhan!" Pikilanden **to'o sinduwe bu sala'** sinduwe. To'o du we' **ga' niya' maka'ampun duse bang duma'in dembuwa'-buwa' Tuhan.** Saguwa', pag tapikilde we' kupul bissā si Isahin tudju Tuhan, sala' siye pegge' ga'i tasabutde we' si Isa **Mapaselletin pinapitu we' Tuhanin supaya maghāp a'a dusehanin duk Tuhan.** Si Isa Lapal Tuhanin; hangkan pag pa'in si Isa, "Ta'ampun ne me' dusenun," **Tuhanin dihananne pa'inne, "Ta'ampun ne me' dusenun!"** Si Isa suwala Tuhanin tu'u si dunya! Bu duma'in hadja iyan, saguwa' si Isa isab inanakan tu'u si dunya supaya tasōnganne umulnen manjari **kurban te'edin ngānan dusehin salama-lama.** Kuwe' a'ahin du isab, urunganne anaknen kapatut maghinang duk missā ganti'ne, sa miya'an Tuhanin urunganne si Isa kapatut ngampun duse. Pagampun dusehin takasuwa'te hadja pu si Isa Panuhutanin. Saguwa' me' guru si sara' āgamahin ga'i kahagadde inin.

Batsate pe namba amban me' ayat mapaturulin.

"Palanjal ne si Isa [amban luma' bakas pagpakole'anne a'a mamatey barannen]. Na, pag lanjalne, ngite iye dembuwa' a'a inēnan Mateo ningkolo' la'i si upisinane pagbayed-bayeden sukeyin. Pa'in si Isa si iye, 'Dayi' kew, nuhut kew aku.' Manjari kuwat si Mateo duk nuhut ne iye si Isa." (Mateo 9:9) "Manjari mangan si Isa la'i si luma' Mateo. Ekka isab me' a'a magpāku-pāku sukey duk me' a'a dusehan ningkolo' mangan pasumbaya' si iye duk me' tindegnen. Pegge' ekka siye manuhut iyehin. Niya' la'i me' Pariseo, me' guru si sara' āgama. Pag kitede we' mangan si Isa magsumbaya' duk me' a'a dusehan duk me' a'a magpāku-pāku sukey, pa'inde si me' tindeg si Isahin, 'We'ey si Isa palamud magkakanan duk me' a'a magpāku-pāku sukeyin duk me' a'a dusehan sinduwehin?' Pag kale si Isa inin, pa'inne si siye, 'Me' a'a saki hep hap doktolin; bang me' makole'in ga' niya' gunane hap doktol. Duma'in ku pitu miha me' a'a mabentelin saguwa' pitu ku miha me' a'a dusehanin.''" (Markus 2:15-17)

Sa miya'an mabaya' si Isa, Pananambal mabalakatanin, magpakite si me' guru si sara' āgamahin we' **saki** siye si harapan Tuhanin sabab **duseden.** Saguwa' me' guru si sara' āgama inin ga' tahātide duseden. Iye mato'ohin, lilipde si Isa pegge' mangan iye magsumbaya' duk me' a'a magpāku-pāku sukey duk a'a sinduwehin kata'uhan we' "dusehan" siye. Saguwa' iye te'ed jānnen hangkan si Isa inanakan tu'u si dunya supaya iye magtuhut duk **madusehanin** duk pakole'ne siye amban **duseden!**

Bang ka'u, kata'uhannu ke we' inanakan kew tege saki garabe inēnan **duse?** Duse diyalemnun jānnen hangkan kew subey matey duk hinukum

we' Tuhan Masutsihin. Saguwa' pudjite Tuhanin, **niya' Dembuwa' makapakole' ka'u amban dusenu diyalem ateynun!** Kata'uhannu ke bang sine iye? Awe', Isa AlMasi – iye mangga' niya' dusenen duk pitu iye si dunya nimbul manusiya'in amban duseden. Saguwa' mangkin hadja si Isa makapakole' ateynun amban duse, subey dahu' tahātinu we' saki kew we' duse. Luwal me' mangata'uhan we' saki siye, siye mapī hap doktolin. Sali' du isab, luwal me' mangata'uhan we' dusehan siye, siye mapatudju pu si Isahin Manimbul madusehanin. **Duma'in si Isa pitu para me' a'a kannalde we' bentel siye, saguwa' pitu iye para me' a'a mangata'uhan we' dusehan siye.** Hangkan pa'inne si me' guru si sara' āgamahin, “*Me' a'a saki hep hap doktolin; bang me' makole'in ga' niya' gunane hap doktol. Duma'in ku pitu miha me' a'a mabentelin saguwa' pitu ku miha me' a'a dusehanin.*”

Me' bagayku, taman inin ne hadja lessonten ellew inin. Si lesson balik – bang amban kahandak Tuhanin – pala'us kite bi matsa amban dem Kitab Injil duk takalete bi me' bissā malalem duk meke'ulali' panolo' si Isahin, Pananambal madusehanin....

Karayaw iledjiki'an ka'am we' Tuhanin sasangbi mikil-mikil sabab me' bissā Panuhutanin si me' guru si sara' āgamahin, pa'inne:

“*Me' a'a saki hep hap doktolin; bang me' makole'in ga' niya' gunane hap doktol. Duma'in ku pitu miha me' a'a mabentelin saguwa' pitu ku miha me' a'a dusehanin.*” (Markus 2:17)

Wassalam